

صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران

مدیریت پژوهش‌های خبری
معاونت خبر

**پیامدهای اظهارات بان کی مون درباره
ناسازگاری آزمایش‌های موشکی ایران با
روح برجام چیست؟**

نکات برجسته پژوهش

- اظهارات بان کی مون درباره برنامه موشکی ایران ، بهانه ای را در اختیار مقامات آمریکایی قرار داده است تا در صورت آزمایش موشکی از سوی ایران ، این بار پر قدرت تر از گذشته این مسئله را در شورای امنیت سازمان ملل مطرح کنند.

- آیا با صدور قطعنامه ۲۲۳۱ ، تحریم های موشک های بالستیک از بین رفته است؟ خیر

- ظریف در صحن علنی مجلس: بند مربوط به توان موشکی ایران در قطعنامه ۲۲۳۱ بند غیرالزام ور است و تاثیری در برنامه موشکی ایران ندارد. (۱۳۹۴/۴/۳۰)

- عباس عراقچی: موشک های ما شامل قطعنامه ۲۲۳۱ نمی شود. (۱۴ مرداد ۱۳۹۴ در نشست ویژه اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس)

صدای و سیما

بسمه تعالی

در حالی که مقامات وزارت خارجه ایران پس از امضای برجام تاکید می کردند که بر اساس برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ هیچ محدودیتی شامل موشک های فعلی جمهوری اسلامی ایران نمی شود با این حال دبیر کل سازمان ملل در گزارشی به شورای امنیت سازمان ملل متحد اعلام کرد آزمایش موشک های بالستیک مارس گذشته ایران « با روح سازنده » توافقنامه هسته ای امضا شده بین تهران و قدرت های بزرگ ناسازگار است. بان کی مون در این گزارش محرمانه ، نتیجه گیری در این زمینه را به شورای امنیت واگذار کرد.

شورای امنیت قرار است ۱۸ ژوئیه (۲۸ تیرماه) این موضوع را بررسی کند . به بیان دیگر این اقدام بان کی مون بهانه ای را در اختیار مقامات آمریکایی قرار داده است تا در صورت آزمایش موشکی از سوی ایران ، این بار پر قدرت تر از گذشته این مسئله را در شورای امنیت سازمان ملل مطرح کنند.

گفتنی است مقامات آمریکایی موفق شدند روز ۲۵ اسفندماه ۱۳۹۴ به بهانه نقض قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت موضوع رزمایش موشکی را در جلسه شورای امنیت سازمان ملل مطرح کنند و از اعضای شورای امنیت بخواهند که به دلیل نقض قطعنامه مذکور با تحریم های جدید علیه ایران موافقت کنند اما مخالفت روسیه با آمریکا سبب شد تحریم های جدید متوجه ایران نشود.

با این حال صدور مجوز از سوی دبیرکل سازمان ملل متحد درباره موجه بودن بررسی آزمایش های موشکی ایران در شورای امنیت ۲ پیامد مهم و بیانگر ۲ موضوع مهم دیگر است:

- ۱) تحت فشار گذاشتن سپاه پاسداران در موضوع آزمایش های موشکی
- ۲) تقویت موضع آمریکا در شورای امنیت سازمان ملل علیه آزمایش های موشکی ایران
- ۳) صحنه گذاشتن بر ارتباط برجام با قطعنامه ۲۲۳۱ (با توجه به اینکه موضوع موشکی ایران در متن برجام اشاره ای نشده و صرفا در قطعنامه ۲۲۳۱ آمده ، تاکید بان کی مون بر ناسازگاری آزمایش های موشکی با روح برجام به معنای مرتبط بودن این دو سند بهم است.)
- ۴) برجام به وسیله قطعنامه ۲۲۳۱ از یک سند میان شش کشور به یک سندی تبدیل شده که یک سوی آن ایران و در طرف مقابل تمامی کشورهای سازمان ملل قرار دارند.

منبع	گزاره	موضوع
خبرگزاری ها	<p>«من از ایران تقاضا می‌کنم که از انجام آزمایشات موشک بالستیکی خودداری کند زیرا (این آزمایشات) قابلیت افزایش تنش‌ها در منطقه را دارا است. علیرغم آنکه شورای امنیت مسئولیت تفسیر قطعنامه‌های خود را برعهده دارد، من نگرانم که این آزمایشات موشک‌های بالستیک با روح سازنده‌ای که با امضای توافق هسته‌ای ایران به نمایش گذاشته شد، همخوانی نداشته باشد»</p>	<p>بان کی مون در اولین گزارش دوسالانه خود برای شورای امنیت در خصوص اجرای تحریم‌ها و محدودیت‌های باقیمانده علیه ایران</p>
خبرگزاری ها	<p>وی و همکارانش در مذاکرات حضور نداشته و از سوابق توافق‌ها بی‌خبرند، در گزارش شش ماهه خود به شورای امنیت به تفاسیری که با نص برجام متناقض بوده و صرفاً نمایان‌گر فشارهای سیاسی داخلی یک یا چند عضو دائم شورای امنیت است، نپردازد و با رعایت حیطة صلاحیت و اختیارات خود، یک گزارش منصفانه و واقع‌بینانه در مورد کوتاهی آمریکا در عمل به تعهدات برجامی خود که مورد گواهی همه کشورهای که با ایران همکاری اقتصادی خود را از سر گرفته‌اند است، ارائه کند.</p>	<p>مقام مسوول در وزارت امور خارجه</p>
خط تحلیلی مهم		
<p>استدلال مقامات دولتی درباره بند تحریم موشکی قطعنامه ۲۲۳۱ بر ۳ اصل استوار است:</p> <p>اول آنکه آزمایش‌های موشکی ایران اصلاً ربطی به توافق هسته‌ای (برجام) پیدا نمی‌کند.</p> <p>دوم آنکه آزمایش‌های موشکی ایران شامل قطعنامه ۲۲۳۱ نمی‌شود چرا که در این قطعنامه آمده است که موشک‌هایی که به منظور حمل کلاهک هسته‌ای طراحی شده‌اند، در صورتی که هیچ‌کدام از موشک‌های بالستیک ایران با چنین منظوری طراحی نشده‌اند.</p> <p>سوم آنکه در صورتی که آزمایش موشکی ایران شامل قطعنامه ۲۲۳۱ بشود این قطعنامه غیرالزام آور است و تاثیری بر توان موشکی ایران ندارد.</p>		

کدهای خبری مرتبط

	<p>۳. از ایران خواسته می‌شود تا هیچ فعالیتی مرتبط با موشک‌های بالستیک طراحی شده با قابلیت حمل تسلیحات هسته‌ای صورت ندهد، از جمله شلیک هرگونه موشک با استفاده از چنین فناوری‌های مربوط به موشک‌های بالستیک، تا زمان هشت سال پس از «روز پذیرش برجام» و یا تا زمانی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارشی ارائه دهد که «جمع‌بندی مبسوط» را تأیید کند، بسته به اینکه کدام زودتر اتفاق افتد.</p>	<p>بند مربوط به تحریم های موشکی در قطعنامه ۲۲۳۱ سازمان ملل متحد</p>
	<p>۱۱- دولت جمهوری اسلامی ایران مصمم است به طور فعال برای ارتقاء صلح و ثبات در منطقه در مواجهه با تهدید فزاینده‌ی تروریسم و افراط‌گرایی خشونت بار کمک کند. ایران نقش پیشرو خود را در مبارزه با این خطر ادامه خواهد داد و آماده است با همسایگان خود و جامعه بین‌المللی در پرداختن به این تهدید مشترک جهانی بطور کامل همکاری نماید. علاوه بر این، جمهوری اسلامی ایران تدابیر لازم برای تقویت توانمندی های دفاعی خود به منظور حراست از حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی خود در مقابل هر گونه تجاوز و همچنین مقابله با تهدید تروریسم در منطقه را ادامه خواهد داد. در این چارچوب، توانمندی های نظامی ایران از جمله موشک های بالستیک، منحصرا برای دفاع مشروع هستند. این تجهیزات برای قابلیت حمل سلاح های هسته ای طراحی نشده اند و بنابراین، خارج از حیطه یا صلاحیت قطعنامه شورای امنیت و پیوست های آن می باشند.</p>	<p>بیانیه وزارت خارجه پس از تصویب قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل و تأکید بر این مساله که توان موشکی ایران شامل قطعنامه ۲۲۳۱ نمی شود</p>

<p>۱۰ دی ۱۳۹۴</p>	<p>از آنجا که ظاهراً دولت آمریکا در نظر دارد، در ادامه سیاست‌های خصمانه و دخالت نامشروع و غیرقانونی خود در زمینه حق تقویت قدرت دفاعی جمهوری اسلامی ایران، اقدام به افزودن افراد و مؤسسات جدیدی در فهرست تحریم‌های ظالمانه قبلی نماید؛ لازم است در چارچوب سیاست‌های دفاعی مصوب، برنامه تولید انواع موشک‌های مورد نیاز نیروهای مسلح با سرعت و جدیت بیشتری ادامه یابد..... توسعه و تولید موشک‌های بالستیک ایران که هیچ‌گاه برای قابلیت حمل کلاهک‌های هسته ای طراحی نشده‌اند، به‌عنوان ابزاری مهم و متعارف برای دفاع از کشور با قدرت و صلابت ادامه خواهد یافت.</p>	<p>نامه حسن روحانی به وزیر دفاع: موشک‌های بالستیک ایران برای حمل کلاهک هسته ای طراحی نشده اند</p>
<p>۱۳۹۴/۴/۳۰</p>	<p>فرزندان شما در این مذاکرات برای ۶ کشور به ظاهر بزرگ دنیا و نماینده عالی اتحادیه اروپا این موضوع را روشن کردند، که برنامه موشکی و تسلیحاتی ما به هیچکس صرف نظر از قدرت ادعایی‌اش - ارتباطی ندارد. با این قطعنامه (۲۲۳۱)، کلیه قطعنامه‌های شورای امنیت علیه برنامه هسته‌ای ایران لغو شده و تنها برخی محدودیت‌ها به جای ممنوعیت‌های قبلی طی یک سند ضمیمه قطعنامه که از سوی ۱+۵ صادر شده است، اعمال شد که نه تنها در مقایسه با تحریم‌های گذشته موشکی و تسلیحاتی ناچیز است، بلکه پس از ماه‌ها مذاکره توانستیم تثبیت کنیم که این محدودیت‌ها حتی جزئی از توافق ما با ۱+۵ و یا به عبارتی دیگر برجام به حساب نمی‌آید و لذا رعایت نشدن آن‌ها به معنی نقض توافق نیست. بندهای تند و الزام‌آور قطعنامه ۱۹۲۹ مبنی بر ممنوعیت فعالیت موشکی کشورمان همراه با الزام کشورها در ممانعت از آن و سازوکار عریض و طویل راستی آزمایی و پیگیری مندرج در ۱۹۲۹، حالا به یک درخواست غیر الزام‌آور برای خودداری از فعالیت در حوزه موشک‌های بالستیک که برای توانمندی حمل</p>	<p>ظریف در صحن علنی مجلس: بند مربوط به توان موشکی ایران در قطعنامه ۲۲۳۱ بند غیرالزام ور است و تاثیری در برنامه موشکی ایران ندارد</p>

	<p>سلاح‌های هسته‌ای طراحی شده‌اند که با توجه به اینکه جمهوری اسلامی ایران هیچگاه به دنبال آن نبوده و نخواهد بود، بنابراین در برنامه موشکی ما تاثیری نخواهد داشت.</p>	
<p>۱۴ مرداد ۱۳۹۴ در نشست ویژه اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس</p>	<p>در بحث تحریم‌های موشکی، موشک‌های ما مشمول قطعنامه نمی‌شوند؛ آنچه که در قطعنامه مشخص شده این است که هیچکدام از موشک‌های ما آن موارد و خاصیت‌ها را ندارد. حال دوستان بیایند و بارها بگویند که موشک‌های ما جزو موارد قطعنامه می‌شود!..... هیچ جای نگرانی از این قطعنامه برای ما وجود ندارد، زیرا هیچکدام از موشک‌های ما در حیطه این قطعنامه قرار نمی‌گیرد. حتی نظامیان ما در این رابطه اعلام کرده‌اند که هیچکدام از موشک‌های بالستیک ما برای حمل کلاهک‌های هسته‌ای طراحی نشده‌اند.</p>	<p>عراقچی: موشک‌های ما شامل قطعنامه ۲۲۳۱ نمی‌شود</p>
<p>۲۵ مهر ۱۳۹۴</p>	<p>آزمایش موشک (بالستیک) عماد مسلما نقض برجام محسوب نمی‌شود و در رابطه با قطعنامه‌های گذشته و موجود نیز مواضع وزارت امور خارجه بسیار روشن است.</p>	<p>عراقچی: آزمایش موشک بالستیک نقض برجام نیست!</p>

پی نوشت:

۱) بند نهم از قطعنامه‌ی ۱۹۲۹ تصریح می‌کند: «شورای امنیت تصمیم می‌گیرد که ایران نباید هیچ یک از فعالیت‌های مربوط به موشک‌های بالستیک که قادر به حمل سلاح‌های هسته‌ای باشد، از جمله پرتاب با فناوری موشک بالستیک انجام داده و کشورها باید همه‌ی اقدامات ضروری به‌منظور جلوگیری از انتقال فناوری یا کمک‌های فنی به ایران درباره‌ی چنین فعالیت‌هایی را انجام دهند.»

۲) بند سوم از پیوست دوم قطعنامه‌ی ۲۲۳۱ تصریح می‌کند: «از ایران خواسته می‌شود تا هیچ فعالیت مرتبط با موشک‌های بالستیک طراحی شده با قابلیت حمل تسلیحات هسته‌ای از جمله شلیک هرگونه موشک با استفاده از چنین فناوری‌های موبوط به موشک‌های بالستیک را تا زمان گذشت ۸ سال از روز پذیرش برجام و یا تا زمانی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارشی ارائه کند که «جمع بندی مبسوط» را تأیید کند، بسته به این که کدام یک زودتر اتفاق بیافتد، انجام ندهد.»

3) ballistic missiles capable of delivering nuclear weapons

4) ballistic missile designed to be capable of delivering nuclear weapons